

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
DIONIČKOG DRUŠTVA
„SARAJEVOPUTEVI“ SARAJEVO**

na dan 31.12.2014. godine

Broj: 06-04/15

Sarajevo, juli 2015. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	1
	Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine	2
	Izveštaj o promjenama u kapitalu za razdoblje koje završava na dan 31.12.2014. godine	4
III.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	6
1.	Uvod	6
2.	Predmet, cilj i obim revizije	6
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	7
4.	Sistem internih kontrola i interna revizija	7
5.	Obavljanje poslova iz nadležnosti Društva	9
6.	Planiranje i izvještavanje	9
7.	Izvršenje Plana poslovanja	10
7.1	Prihodi	10
7.1.1	<i>Poslovni prihodi .....</i>	<i>10</i>
7.1.2	<i>Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava .....</i>	<i>11</i>
7.2	Rashodi	11
7.2.1	<i>Poslovni rashodi .....</i>	<i>11</i>
7.2.1.1	Materijalni troškovi	11
7.2.1.2	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	12
7.2.1.3	Troškovi proizvodnih usluga	13
7.2.1.4	Amortizacija	13
7.2.1.5	Nematerijalni troškovi	14
7.2.2	<i>Financijski rashodi .....</i>	<i>14</i>
7.2.3	<i>Ostali rashodi i gubici .....</i>	<i>14</i>
7.2.4	<i>Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika .....</i>	<i>14</i>
7.3	Finansijski rezultat	14
8.	Stalna i tekuća sredstva, kapitali obaveze	14
8.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	14
8.2	Tekuća sredstva	18
8.2.1	<i>Zalihe i sredstva namijenjena prodaji .....</i>	<i>18</i>
8.2.2	<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti .....</i>	<i>18</i>
8.2.3	<i>Kratkoročna potraživanja .....</i>	<i>19</i>
8.3	Obaveze	20
8.3.1	<i>Dugoročne obaveze i rezerviranja .....</i>	<i>20</i>
8.3.2	<i>Kratkoročne obaveze i razgraničenja .....</i>	<i>20</i>
8.4	Kapital	21
8.5	Sudski sporovi	22
9.	Javne nabavke	22
10.	Komentar	23
IV.	REZIME DATIH PREPORUKA	24

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama na kapitalu, Izvještaj o gotovinskim tokovima i Posebni podaci o plaćama i broju uposlenih) „**Sarajevoputevi**“ d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo) sa stanjem na dan 31. decembar 2014. godine i za godinu koja se završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS). Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Društvo je u 2014. godini sklopilo ugovore sa 26 dobavljača za nabavku roba i usluga u ukupnom iznosu 3.275.215 KM bez provedenih postupaka i procedura propisanih Zakonom o javnim nabavama BiH i njegovim provedbenim aktima, što je šire obrazloženo u tački 9. Nacrta izvještaja;**
- 2. Na datum bilansa iskazana su kratkoročna potraživanja u iznosu od 2.355.727 KM, a u okviru kojih je 753.826 KM starije od godine dana (potraživanja od kupaca 576.612 KM i ostala kratkoročna potraživanja 177.214 KM). Za zastarjela potraživanja, Društvo nije vršilo vrijednosna usklađivanja, odnosno nije vršilo ispravku vrijednosti zastarjelih potraživanja na**

teret rashoda, što je bila obaveza u skladu sa paragrafom 33. 37. i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, a u vezi sa paragrafom 18. MRS 18 – Prihodi. Navedeno je imalo za posljedicu da su rashodi podcijenjeni za 753.826 KM, a sredstva (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos, što je šire obrazloženo u tački 8.2.3. Nacrta izvještaja;

3. Ne možemo potvrditi strukturu i visinu iskazanog kapitala jer je Društvo u 2007. i 2011. godini za procijenjenu vrijednost zemljišta u ukupnom iznosu 1.657.593 KM povećalo prihode umjesto da je efekte procjene evidentiralo na revalorizacionim rezervama (kapitalu), a što je šire obrazloženo u tački 8.1. Nacrta izvještaja;
4. Ne možemo potvrditi iskazane troškove amortizacije u iznosu od 356.323 KM, jer je Društvo za materijalna sredstva znatno produžilo vijek upotrebe (npr. vijek upotrebe: laboratorijska oprema 50 godina, utovarivači 33 godine, mašine za crtanje linija 30 godina, rovokopači 30 godina, vozilo za čišćenje ulica 25 godina, drobilna postrojenja 33 godine, finiše 28 godina, posipači 30 godina, itd.), a uzimajući u obzir da veći dio opreme čine donirana sredstva Vlade Japana, koja je procijenila vijek trajanja i dala preporuku da se oprema amortizuje za 10 godina upotrebe. Revizorski tim ne može kvantificirati efekte primjene smanjenih stopa amortizacije, a samim tim ne može se ni kvantificirati koliko su troškovi podcijenjeni, a finansijski rezultat precijenjen u 2014. godini (a i ranijih godina jer se snižene stope amortizacije primjenjuju od 2005. godine), a što je šire obrazloženo u tački 8.1. Nacrta izvještaja;
5. U finansijskim izvještajima na dan 31.12.2014. godine podcijenjeni su troškovi i obaveze, a precijenjen finansijski rezultat za 236.834 KM, jer Društvo nije vršilo rezervisanja u skladu sa MRS 37. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Naime, u 2014. godini pouzdano se mogla procijeniti vrijednost izvršnih sudskih postupaka i izvršiti rezervisanja u navedenom iznosu, što nije učinjeno, a šire je obrazloženo u tački 8.5. Nacrta izvještaja;

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno finansijski položaj „Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo na dan 31.12.2014. godine, rezultate poslovanja i novčani tok za godinu koja je završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje „Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo tokom 2014. godine, osim za naprijed navedene kvalifikacije, bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 22.07.2015. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor
Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

**II. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
DIONIČKOG DRUŠTVA „SARAJEVOPUTEVI“ SARAJEVO**

Bilans uspjeha			
za period 01.01. – 31.12.2014. godine			
Naziv: Sarajevoputevi d.d.			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 3)	7.634.742	8.225.033
1	Prihodi od prodaje učinaka	7.618.461	8.222.083
2	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		
3	Ostali poslovni prihodi	16.281	2.950
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	7.521.088	8.065.202
1	Materijalni troškovi	3.606.591	2.862.453
2	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.306.494	2.347.628
3	Troškovi proizvodnih usluga	1.007.025	2.165.216
4	Amortizacija	357.188	357.179
5	Troškovi rezerviranja		
6	Nematerijalni troškovi	243.790	332.726
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	113.654	159.831
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)		
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Financijski prihodi (od 1 do 2)	210	12.958
1	Prihodi od kamata	1	12.601
2	Ostali financijski prihodi	209	357
V	Financijski rashodi (od 1 do 2)	40.895	77.527
1	Rashodi kamata	40.895	77.527
2	Negativne kursne razlike		
VI	Gubitak od financijske aktivnosti (V – IV)	40.685	64.569
VII	Dobit redovne aktivnosti (III – VI)	72.969	95.262
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III – VI)		
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 5)	1.193	7.751
1	Dobici od prodaje materijala	1.193	7.751
2	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
3	Viškovi		
4	Naplaćena otpisana potraživanja		
5	Otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi		
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 3)	68.709	10.840
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	34.092	
2	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	18.419	
3	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	16.198	10.840
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX – X)		
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X – IX)	67.516	3.089
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
2*	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
3*	Prihodi iz osnova prom. rač.politika i ispravki neznač. grešaka iz ranijih perioda	12.409	23.198
4*	Rashodi iz osnova prom.rač.politika i ispravki neznač. greš. iz ranijih perioda	14.674	112.756
	UKUPAN PRIHOD PERIODA (I+IV+IX+1*+3*)	7.648.554	8.268.940
	UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+X+2*+4*)	7.654.366	8.266.325
	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA - NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	3.188	2.615
XIV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza		
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1	Porezni rashodi perioda	3.047	2.543
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja	141	72
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XVII	Neto dobit perioda	141	72
XVIII	Neto gubitak perioda		
B)	OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupni neto sveobuhvatni dobit perioda	141	72
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda		

Uprava je pripremila finansijske izvještaje iste odobrila dana 26.02.2015. godine.

V.D. Direktora
Nataša Fazlić

Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine		
Naziv: Sarajevoputevi d.d.		
Pozicija	Neto iznos tekuće godine	Neto iznos prethodne godine
A K T I V A		
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	7.800.904	7.973.672
Nematerijalna sredstva	3.460	4.325
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.688.780	5.856.139
Investicijske nekretnine	1.901.700	1.901.700
Biološka sredstva		
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva		
Dugoročni finansijski plasmani	205.932	205.932
Druga dugoročna potraživanja		
Dugoročna razgraničenja	1.032	5.576
B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		
C) TEKUĆA SREDSTVA	2.589.492	2.763.111
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	225.890	658.733
Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	2.363.602	2.104.378
D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA		
I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	10.390.396	10.736.783
II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva		
UKUPNO AKTIVA (I+II)	10.390.396	10.736.783
P A S I V A		
A) KAPITAL	6.332.580	6.332.439
Temeljni kapital	6.041.500	6.041.500
Upisani neuplaćeni kapital		
Emisiona premija		
Rezerve	239.527	239.527
Zakonske rezerve	239.527	239.527
Revalorizacione rezerve		
Nerealizirani dobiti		
Nerealizirani gubici		
Neraspoređena dobit	51.553	51.412
Gubitak do visine kapitala		
Otkupljene vlastite dionice i udjeli		
B) DUGOROČNA REZERVIRANJA		
C) DUGOROČNE OBVEZE	4.426	37.490
D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE		
E) KRATKOROČNE OBVEZE	4.053.390	4.348.073
Kratkoročne finansijske obveze	455.539	583.704
Obveze iz poslovanja	2.726.756	2.937.964
Obveze iz specifičnih poslova		
Obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih	491.056	447.986
Druge obveze	50.333	84.023
Obveze za PDV	261.084	232.531
Obveze za ostale poreze i druge dadžbine	56.770	51.403
Obveze za porez na dobit	11.852	10.462
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	-	18.781
G) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE		
I) POSLOVNA PASIVA(A+B+C+D+E+F+G)	10.390.396	10.736.783
II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva	10.390.396	10.736.783
UKUPNO PASIVA (I+II)		

Uprava je pripremila finansijske izvještaje iste odobrila dana 26.02.2015. godine.

V.D. Direktora
Nataša Fazlić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2014. godine				
(INDIREKтна METODA)				
Naziv: Sarajevoputevi d.d.				
	O p i s	Oznaka	IZNOS Tekuća godina	IZNOS Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit (gubitak) za period		141	72
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	865	865
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)		
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	356.323	356.314
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	34.092	
6	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)		
7	Ukupno (2 do 6)		391.280	357.179
8	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	432.843	(342.066)
9	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	(263.217)	247.360
10	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	702	(95)
11	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)		
12	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	(312.503)	146.056
13	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	(15.244)	(214.036)
14	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(18.781)	-
15	Ukupno (7 do 14)		(176.200)	(162.781)
16	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+7+15)		215.221	194.470
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
17	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (18 do 22)			
18	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+		
19	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+		
20	Prilivi iz osnova kamata	+		
21	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+		
22	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+		
23	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (24 do 27)		188.568	201.658
24	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-		
25	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-		
26	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	188.568	201.658
27	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-		
28	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (17-23)			
29	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (23-17)		188.568	201.658
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
30	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti		1.665.526	2.426.676
31	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+		
32	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita i kratkoročnih kredita	+	1.522.800	2.380.200
33	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	142.726	46.476
34	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (35 do 37)		1.695.470	2.409.922
35	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-		
36	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita i kratkoročnih kredita	-	1.673.199	2.402.222
37	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	22.271	7.700
38	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (30-34)			16.754
39	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (34-30)		29.944	
40	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (16+17+38)		215.221	211.224
41	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (16+29+49)		218.512	201.658
42	F. NETO PRILIV GOTOVINE (40-41)		-	9.566
43	G. NETO ODLIV GOTOVINE (41-40)		3.291	-
44	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		11.166	1.600
45	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	-	-
46	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-	-
47	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (44+45-43+45-46)		7.875	11.166

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 26.02.2015. godine.

V.D. Direktora
Nataša fazlić

Izveštaj o promjenama u kapitalu za razdoblje koje završava na dan 31.12.2014. godine					
Naziv: Sarajevoputevi d.d.					
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacione rezerve	Ostale rezerve	Akumulir. neraspor. dobit/ nepokriv. gubitak	UKUPNI KAPITAL (2+3+4+5)
1	2	3	4	5	6
1. Stanje na dan 31.12.2012. godine	6.041.500		239.527	51.340	6.332.367
2. Efekti promjena u računovodstv.politikama					
3. Efekti ispravki grešaka					
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2012., odnosno, 01.01.2013. godine	6.041.500		239.527	51.340	6.332.367
5. Efekti reval.materij.i nem.sredstava					
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sred.raspoloživih za prodaju					
7. Tečajne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvješća u valutu prezentacije					
8. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspjeha				72	72
9. Neto dobiti/gubici prizn.direktno u kapitalu					
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele i pokriće gubitka					
11. Emisija dion.kapitala i dr.obl.povećanja ili smanjenja temeljnog kapitala					
12. Stanje na dan 31.12.2013.godine	6.041.500		239.527	6.332.439	6.332.439
13. Efekti promjena u računovodstv.politikama					
14. Efekti ispravki grešaka					
15. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2013., odnosno, 01.01.2014. god.	6.041.500		239.527	6.332.439	6.332.439
16. Efekti reval.materij.i nem.sredstava					
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finans.sredstava raspol. za prodaju					
18. Kursne razlike nastale prevođenjem fin.izvještaja u valutu prezentacije					
19. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspjeha				141	141
20. Neto dobiti/gubici priznati u kapitalu					
21. Objavljene divid.i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka					
22. Emisija dion.kapit.i dr.oblici povećanja ili smanjenja temeljnog kapitala					
23. Stanje na dan 31.12.2014. god.	6.041.500		239.527	6.332.580	6.332.580

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 26.02.2015. godine

V.D.Direktora

Nataša Fazlić

U Bilješkama je data izjava da su svi finansijski izvještaji u potpunosti urađeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i tumačenjima Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde (IASB).

U 2015. godini Društvo nije imalo formiran Nadzorni Odbor, a Skupština Društva je na sjednici održanoj 16.06.2015. godine, shodno članu 45. Statuta, usvojila Izvještaj Uprave o poslovanju po godišnjem obračunu, sa bilansom stanja i bilansom uspjeha i izvještajem revizije.

III. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

„Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo (u daljem tekstu Društvo), osnovano je Odlukom Vlade FBiH o izuzimanju od privatizacije i zadržavanju u vlasništvu Federacije BiH dijela državnog kapitala „Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo V broj 31/03 od 27. januara 2003. godine i Odluke Vlade o davanju saglasnosti na povećanje osnovnog kapitala „Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo V broj 161/05 od 23.03.2005. godine.

Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu od 19.04.2005. godine upisani su podaci o usklađivanju oblika firme, o osnovnom kapitalu i usklađivanju Statuta sa Zakonom o privrednim društvima. Osnovni kapital Društva utvrđen je u iznosu od 2.799.851 KM. Na osnovu Rješenja o upisu u registar kod komisije za vrijednosne papire broj 03/1-19-799/05 od 12.01.2006. godine, osnivači dioničarskog društva su Federacija BiH sa učešćem 51%, Društvo za proizvodnju, trgovinu i usluge „Higway construction company“ Sarajevo sa 36,72% (skraćeni naziv HCC), te Mali dioničari sa učešćem od 12,28 %, a prema spisku iz knjige dioničara koja se vodi u Društvu. Na osnovu Odluke Vlade FBiH o davanju saglasnosti na povećanje osnovnog kapitala „Sarajevoputevi“ d.d.“ kapital je povećan za 3.243.748 KM po osnovu donirane opreme Vlade Japana BiH - Federaciji BiH čime je povećano učešće državnog kapitala sa 51 % na 77,32 %, a smanjeno učešće ostalih dioničara i to: Društvo za proizvodnju, trgovinu i usluge „Higway construction company“ Sarajevo sa 36,72% i 17,02% i Mali dioničari sa 12,28% na 5,66%. Pravo upravljanja nad državnim kapitalom od 77,32% dodijeljeno je Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija(u daljem tekstu – resorno ministarstvo)

Osnovni kapital „Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo iznosi 6.041.500 KM i podijeljen je na 483.320 običnih dionica, iste klase, nominalne vrijednosti 12,50 KM po dionici. Od momenta prve registracije do kraja 2014. godine vršeno je nekoliko promjena u sudskom registru, a odnose se na promjene vezane za povećanje kapitala, a time i promjene vezane za procenat učešća dioničara kao i promjene lica odgovornih za zastupanje Društva.

Osnovna djelatnost Društva je niskogradnja, izgradnja i održavanje puteva i putne infrastrukture, održavanje objekata visokogradnje i njihovih dijelova, iznajmljivanje građevinske mehanizacije i srodnih poslova. Statutom je uređeno da Društvo obavlja i poslove vanjskotrgovinskog prometa.

Unutrašnja organizacija i način rada Društva uređena je Pravilnikom o radu koji je usvojen od strane Nadzornog odbora, dana 15.09.2005. godine, Organizacioni dijelovi su:

1. Uprava,
  2. Tehnički Sektor u okviru kojeg su sljedeće službe:
    - Služba održavanja,
    - Služba građenja,
    - Služba proizvodnje građevinskog materijala,
    - Služba mehanizacije,
    - Služba tehničke pripreme
  3. Sektor opštih, pravnih, i kadrovskih poslova
  4. Sektor finansija i računovodstva, u čijem sastavu je i Interna revizija
- Sjedište Društva je u Sarajevu u Ulici Mustajbega Fadilpašića broj 17.

Na dan 31.12.2014. godine, u Društvu je bilo 119 zaposlenih, od čega je 1 pripravnik.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2014. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj naše revizije je da na osnovu provedene revizije izrazimo mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljena u svakom značajnom pogledu su skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procjenu da li Uprava i rukovodioci primjenjuju

zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola uspostavljenih u svrhu zaštite imovine, kao i sposobnost da otkrivaju i sprječavaju značajno pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima. Pažnju ćemo usmjeriti i na poduzete aktivnosti od strane Uprave na implementaciji preporuka datih u prethodnoj reviziji.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije u januaru 2015. godine i julu 2015. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu Ured) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja Društva za 2009. godinu, sačinio izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje sa rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Društvo je **postupilo** po datim preporukama koje se odnose na:

- Praćenje realizacije investicija i poduzimanje aktivnosti na realizaciji investicija u okviru planiranih veličina;
- Dospjele kratkoročne obaveze iskazivane su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 1-Prezentacija finansijskih izvještaja, koji podrazumjeva da obavezu treba klasifikovati kao tekuću ako dopijeva za podmirivanje u okviru razdoblja od 12 mjeseci nakon datuma bilansa.

Društvo je **djelimično postupilo** po datim preporukama koje se odnose na:

- politiku vrednovanja zaliha i usvajanje procedura pravovremenog evidentiranja promjena zaliha tokom obračunskog perioda.

Društvo **nije postupilo po preporukama** koje se odnose na:

- organi upravljanja i rukovođenja svako iz svoje nadležnosti nisu poduzeli aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola, implementiranju i nadziranju iste u cilju postizanja poslovnih ciljeva i osiguranja pouzdanih finansijskih izvještaja;
- procjenu preostalog vijeka trajanja stalnih sredstava u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema i u skladu s tim obračunavanja amortizacije;
- vršenje realne procjene naplativosti potraživanja u izvještajnom periodu i poduzimanje svih potrebnih mjera s ciljem sprečavanja mogućih gubitaka i poboljšanja likvidnosti.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost za uspostavu sistema internih kontrola je na Upravi Društva, a osnov funkcionisanja istog je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja, kontrolnih aktivnosti i adekvatne procjene rizika poslovanja. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva uređena je Statutom, a detaljno razrađena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radni

zadataka kao što su: Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o računovodstvenim politikama; Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o javnim nabavkama i drugi.

Međutim, naprijed navedeni interni akti nisu bili dovoljni da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola što je dovelo do određenih propusta koje smo naveli u ovom izvještaju, a koji se odnose na sljedeće: nabavke nisu vršene u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama; nije vršena procjena nadoknadive vrijednosti stalnih sredstava; nisu vršena rezervisanja za izvjesne sudske sporove; nije vršena procjena naplativosti zastarjelih potraživanja; na dobavljačima su iskazane pretplate što ukazuje na propuste u knjigovodstvenoj evidenciji; Društvo nema vlasništvo nad svim nekretninama koje koristi i koje su iskazane u poslovnim knjigama.

Upravu Društva čini direktor i dva izvršna direktora (za tehničke i opšte i pravne poslove). U periodu od 2011. do 2014. godine Upravu Društva činio je samo V.D. direktor dok u Društvu u ovom periodu nije bilo izvršnih direktora. Odlukom Vlade FBiH V.broj 1205/2011 od 27.10.2011. godine imenovan je V.D. direktor na period najduže 6 mjeseci do imenovanja direktora. U 2012. godini Vlada je donijela Odluku V. broj 359/2012.godine od 22.03.2012.godine kojom je data saglasnost za imenovanje novog V.D. direktora. Međutim, u dopisu resornog Ministarstva prometa i komunikacija od 18.06.2012. godine upućenog Nadzornom odboru Društva, navedeno je da procedura imenovanja izabranog V.D. direktora nije okončana, pa je traženo da se razmotri mogućnost davanja ovlaštenja tadašnjem V.D. direktoru da nastavi obavljati poslove iz nadležnosti direktora, a do okončanja procedure izbora i imenovanja, kako bi se izbjegao zastoj u obavljanju tekućih poslova. Do okončanja revizije postupak imenovanja nije okončan, a funkciju V.D. direktora obavlja ista osoba imenovana u 2011. godini, a što nije u skladu sa odredbama Zakona o ministarstvima, Vladinim i drugim imenovanjima FBiH (Sl. novine FBiH broj 12/03, 34/3 i 65/13) kojim je utvrđeno da imenovanja na kraći period mogu biti najviše tri mjeseca i ista se ne mogu ponoviti.

Nadzorni odbor Društva imenovan je tek 22.10.2014. godine, iako je mandat prethodnom Nadzornom odboru istekao još u 9. mjesecu 2012. godine. Skupština Društva je 22.10.2014. godine imenovala članove privremenog Nadzornog odbora na period od 3 mjeseca kojima je mandat istekao u januaru 2015. godine i do okončanja revizije (juli 2015. godine) nije imenovan novi. U vrijeme mandata Nadzorni odbor je održao samo jednu konstituirajuću sjednicu na kojoj su usvojeni finansijski izvještaji sa Izvještajem vanjskog revizora i Izvještaj o poslovanju za 2013. godinu.

Na osnovu naprijed navedenog, ne možemo potvrditi da su organi upravljanja Društva (Uprava i Nadzorni odbor) funkcionisali i obavljali funkciju koja im je propisana u skladu sa Zakonom o privrednim društvima (Sl. novine FBiH br.23/99; 45/00;2/02 i 29/03) i u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH (Sl. novine br 08/05 i 81/08, 22/09), što ima velikog uticaja na funkcionisanje i rješavanje nagomilanih problema u Društvu.

Odbor za reviziju imenovan je tek 07.05.2012. godine Odlukom Skupštine Društva. Tokom 2014. godine Odbor za reviziju je održao 5 sjednica, na kojima su razmatrani izvještaji Odjela za internu reviziju, izvještaji vanjskog revizora i izvještaji (polugodišnji i završni) o poslovanju Društva zajedno sa finansijskim izvještajima.

INTERNA REVIZIJA

Odjel za internu reviziju čine Direktor koji je angažovan Ugovorom o djelu i jedan zaposlenik. Odjel je sačinio Strategiju rizika za 2014. godinu u kojoj su identifikovani rizici radi utvrđivanja prioriternih područja revizorskih ispitivanja.

Donesen je godišnji plan rada za 2014. godinu, kojim je planirano 9 revizija za koje su u 2014. godini urađeni izvještaji i date preporuke. Navedene izvještaje razmatrala je Uprava Društva i Odbor za reviziju. Na kraju godine sačinjen je pregled izvršenja datih preporuka u kojem se vidi da značajan broj preporuka nije realizovan ili je njihova realizacija u toku.

Osnivač Društva i Resorno ministarstvo dužni su aktivno se uključiti i poduzeti odgovarajuće mjere u prevazilaženju i rješavanju konstatovanih propusta i problema. U prvom redu imenovati Nadzorni odbor, riješiti status Uprave Društva, te osigurati uslove za funkcioniranje sistema internih kontrola.

5. Obavljanje poslova iz nadležnosti Društva

Osnovna djelatnost Društva je gradnja cesta i autocesta, te poslovi redovnog i zimskog održavanja cesta. Također, Društvo ima i postrojenja asfaltne baze kapaciteta 80 tona u Misoči gdje se vrši proizvodnja gotovog asfalta za vlastite potrebe i u komercijalne svrhe. Najveći dio prihoda, preko 65 %, ostvaruje obavljajući poslove održavanja cesta u Federaciji BiH, na osnovu potpisanih okvirnih sporazuma i godišnjih ugovora sa JP „Ceste Federacije BiH“ i JP „Autoceste FBiH“. Dio prihoda ostvaruje održavanjem regionalnih cesta, na osnovu potpisanih ugovora sa kantonalnim ministarstvom odnosno Direkcijom za puteve kantona Sarajevo i po osnovu ugovora sa općinama za rekonstrukciju i održavanje lokalnih cesta.

Društvo je u dosadašnjem razdoblju rada uglavnom obavljalo poslove održavanja magistralnih cesta. Obavljanje ovih poslova regulisano je Zakonom o cestama FBiH („Sl. novine Federacije BiH“ br: 12/10). Prema istom zakonu, upravitelji cesta (JP „Autoceste Federacije BiH“ d.o.o. Mostar i JP „Ceste Federacije BiH“ Sarajevo), izvođenje radova gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta ustupaju po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavkama. Predtakmičenje izvođača, kao i postupak ustupanja radova redovnog održavanja provodi se svake četiri godine po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavama i njegovim provedbenim aktima. Po tom osnovu Društvo je u 2014. godini poslove održavanja cesta obavljala na osnovu okvirnih sporazuma zaključenih na period od 2012 - 2016. godina sa JP „Autoceste FBiH“ i sa JP „Ceste Federacije BiH“ na period 2014-2018. godina. Društvo naprijed navedene poslove iz registrirane djelatnosti obezbjeđuje na osnovu postupaka javnih nabavki koje provode nadležni upravitelji (putem javnog poziva), ravnopravno na tržištu, iako je u značajnoj mjeri u podređenom i neravnopravnom položaju u odnosu na konkurenciju.

Naime, poslovanje Društva koje je u većinskom vlasništvu Federacije BiH, u značajnom dijelu opterećeno je troškovima amortizacije po osnovu donirane opreme od strane Vlade Japana 2009. godine. Prilikom prenosa i dodjele iste, u vrijednosti od 3.243.748 KM, Vlada Federacije BiH se opredijelila za kapitalni pristup, na osnovu kojeg je povećala vlastito učešće u osnovnom kapitalu Društva. Na taj način poslovanje Društva opteretila je značajnim troškovima amortizacije.

U cilju prevazilaženja ovakvog stanja i stvaranja uslova za bolje i uspješnije poslovanje, Vlada Federacije BiH je zaključcima od 16.03.2011. i 05.09.2011. godine zadužila resorno ministarstvo da poduzme aktivnosti na definisanju statusa preduzeća sa većinskim državnim kapitalom koja obavljaju poslove redovnog održavanja javnih cesta, uključujući Društvo, kako bi se navedenim ustupila javna ovlaštenja u skladu sa Zakonom o cestama Federaciji BiH. Zaključcima se isto ministarstvo zadužuje da sa upraviteljima javnih cesta, kroz planove i programe osigura dovoljan budžet za racionalno korištenje donirane opreme i svrsishodno održavanje cesta kao javnog dobra u općoj upotrebi. Također, Vlada je zadužila resorno Ministarstvo da osigura uspostavljanje poslovnog odnosa između upravitelja javnih cesta i Društva u skladu sa međunarodnim ugovorom, kojim će se osigurati ustupanje poslova održavanja cestovne mreže, neposredno bez natječaja, po pregovaračkom postupku u skladu sa članom 5. stav 1. tačka (c) Zakona o javnim nabavkama. Nismo sigurni, niti možemo potvrditi da su ovako doneseni zaključci u sadašnjim uslovima privređivanja realni i provedivi, a posebno zaključak da se Društvu osigura ustupanje poslova održavanja cestovne mreže koja je predmet projekta, neposredno, bez natječaja. Na navedeno je ukazala i Agencija za javne nabavke u svom odgovoru na Upit resornog ministarstva u kojem je dala mišljenje da je osnovni uslov za primjenu izuzeća, međunarodni sporazum kojim je jasno definisana procedura javne nabavke koja će se koristiti, te je dala preporuku da se potrebno obratiti potpisnicima sporazuma u cilju dobijanja jasnog i nedvosmislenog tumačenja istog. Jedino na taj način se može izaći iz problema i doći do odgovora kako ispravno postupiti u konkretnoj situaciji.

6. Planiranje i izvještavanje

Trogodišnji plan poslovanja Društva za period 2013.-2015. godina sačinjen je u decembru 2012. godine, a od strane Skupštine Društva usvojen je 09.09.2013. godine. Plan poslovanja za 2014. godinu

Uprava Društva je sačinila u decembru 2013. godine na koji je Skupština Društva dala saglasnost tek 02.12.2014. godine. U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji planiranje se odvija u okviru sektora, koji planiraju aktivnosti iz djelokruga poslova za koje su nadležni, samostalno izrađuju plan i isti dostavljaju u Sektor za ekonomsko - finansijske poslove radi objedinjavanja.

Društvo nije donijelo internu proceduru o načinu i metodologiji planiranja, niti su utvrđene procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti, te je Plan poslovanja sačinjen je na osnovu odredbi koje proizilaze iz Zakona o javnim preduzećima.

U 2014. godini, osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u slijedećim iznosima:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2013. godini	Plan za 2014. godinu	Ostvareno u 2014. godini	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	8.268.940	8.453.520	7.648.554	92,5	90,48
II	Rashodi	8.266.325	8.449.720	7.645.366	92,49	90,48
III	Dobit prije poreza (I – II)	2.615	3.800	3.188	121,91%	83,89%

Kako se vidi iz naprijed navedene tabele ukupno ostvareni prihodi u 2014. godini iskazani su 7.648.554 KM što je u odnosu na Plan manje za 804.966 KM ili 9,5%, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manji su 620.386 KM ili 7,5 %. Ostvareni rashodi u 2014. godini iskazani su 7.645.366 KM što je u odnosu na Plan manje za 804.354 KM ili 9,5%, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manje za 620.959 KM ili 7,5%.

Planom investicionih ulaganja za 2014. godinu su bila predviđena investiciona ulaganja u iznosu od cca 591.000 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je realizovan veoma mali dio investicionih ulaganja u iznosu od 161.000 KM ili 27,24%.

U Godišnjem izvještaju o poslovanju za 2014. godinu, koji je od strane Skupštine Društva usvojen u junu 2015. godine, navedeni su samo značajniji podaci i informacije iz poslovanja za 2014. godinu. U navedenom Izvještaju nije sadržano detaljno pojašnjenje planiranih i ostvarenih pokazatelja.

Planiranje poslovnih aktivnosti urediti internim aktima, te Plan poslovanja pripremati i i donositi na realnim osnovama, a godišnje izvještaje o poslovanju sačinjavati uz obrazloženja i uporedni prikaz svih planiranih i ostvarenih pozicija.

7. Izvršenje Plana poslovanja

7.1 Prihodi

U finansijskim izvještajima za 2014. godinu ukupno ostvareni prihodi iskazani su 7.648.554KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 620.386 KM ili 7,50 %.

Struktura ostvarenih prihoda u finansijskim izvještajima je slijedeća:

	01.01. - 31.12.2014.	01.01. - 31.12.2013.
PRIHODI	7.648.554	8.268.940
Poslovni prihodi	7.634.742	8.225.033
Prihodi od prodaje robe	-	-
Prihodi od prodaje učinaka	7.618.461	8.222.083
Ostali poslovni prihodi	16.281	2.950
Finansijski prihodi	210	12.958
Ostali prihodi i dobiti	1.193	7.751
Prihodi iz osnova usklađ. vrijednosti sredstava	12.409	23.198

7.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su 7.634.742 KM i najznačajniji su, a u ukupnim prihodima učestvuju sa 99,82%. Prihodi od prodaje učinaka ostvareni su obavljanjem poslova redovnog i zimskog održavanja na osnovu sklopljenih sporazuma za potrebe JP „Ceste Federacije BiH“ u iznosu od 1.945.462 KM, za

potrebe JP „Autoceste FBiH“ u iznosu od 1.626.158 KM i za potrebe Direkcije za puteve kantona Sarajevo 1.069.480 KM. Pored toga Društvo je u toku 2014. godine sa više općina imalo sklopljene ugovore za poslove sanacije, rekonstrukcije i asfaltiranja saobraćajnica po kom osnovu je ostvaren prihod u iznosu od 2.276.983 KM. Društvo ostvaruje prihode i po osnovu veleprodaje asfalta (423.261 KM) i po osnovu izdavanja mašina u zakup (187.989 KM).

Na poziciji ostalih poslovnih prihoda u iznosu od 16.281 KM najvećim dijelom iskazani su prihodi po osnovu refundacije od Službe za zapošljavanje kantona Sarajevo na ime troškova pripravnika od 15.531 KM.

7.1.2 Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava

Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava u iznosu od 12.409 KM čine refundacije bolovanja u iznosu od 6.582 KM, ispravke ranije stvorenih poreznih obaveza za koje više ne postoji obaveza u iznosu od 4.797 KM i ostali prihodi po različitim osnovama u iznosu od 1.030 KM.

7.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima za 2014. godinu iskazani su rashodi u ukupnom iznosu od 7.646.366 KM, što je u odnosu na prethodnu manje za 619.959 KM ili 7 %, a u odnosu na planirane manje za 803.354 KM ili 10 %.

Struktura iskazanih rashoda u finansijskim izvještajima je slijedeća:

	01.01.-31.12.2014.	01.01.-31.12.2013.
RASHODI	7.645.366	8.266.325
Poslovni rashodi	7.521.088	8.065.202
Financijski rashodi	40.895	77.527
Ostali rashodi i gubici	68.709	10.840
Rashodi iz osnova promjene računovodst. politika	14.674	112.756

U okviru ukupno iskazanih rashoda, najznačajniji su poslovni rashodi u iznosu od 7.522.088 KM.

7.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi koje čine troškovi poslovanja, u odnosu na prethodnu godinu, manji su za 543.114 ili 7 %. Struktura poslovnih rashoda je slijedeća:

	01.01.-31.12.2014.	01.01.-31.12.2013.
Poslovni rashodi	7.521.088	8.065.202
Materijalni troškovi	3.606.591	2.862.453
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.306.494	2.347.628
Troškovi proizvodnih usluga	1.007.025	2.165.216
Amortizacija	357.188	357.179
Nematerijalni troškovi	243.790	332.726

7.2.1.1 Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su 606.591 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 7%. U okviru ove pozicije iskazuju se sirovine i materijal, utrošena energija i gorivo, utrošeni rezervni dijelovi, otpis sitnog inventara i autoguma.

Utrošene sirovine i materijal iskazani su 2.556.821 KM, u odnosu na prethodnu godinu, u kojoj su iznosili 1.896.859 KM, veći su za 35 %. Ove troškove u najvećem dijelu čine utrošeni materijal za održavanje cesta i materijal za asfaltnu masu u ceste nabavljena od dobavljača „MGBH“ d.o.o. Iliđa, „Buljan ceste“ d.o.o Kreševo, „Sacom“ d.o.o. Hadžići, „Tehnološki centar E&P“ d.o.o. Zavidovići, „Menadžer“ d.o.o. Lukavac. Na ovoj poziciji iskazan je i utrošeni kancelarijski materijal, materijal za

održavanje higijene i ostali troškovi sirovina i materijala, nabavljeni od više dobavljača. Nabavka navedenih sirovina i materijala vršena je bez provođenja i postupaka procedura propisanih važećim propisima o javnim nabavama, o čemu je šire konstatovano u tački 9. Izvještaja.

Utrošena energija i gorivo iskazani su 927.334 KM, u odnosu na prethodnu godinu u kojoj su iznosili 816.722 KM, veći su za 14%. U okviru ove pozicije najveći dio u iznosu od 905.639 KM odnosi se na dizel gorivo, benzin i motorno ulje utrošeno u obavljanju poslova održavanja (radni strojevi i teretna vozila), a preostalih 21.695 KM čini utrošena električna energija i utrošeni plin i para. I nabavke goriva i maziva nisu obavljene u skladu sa važećim propisima o javnim nabavama, o čemu je više konstatirano u tački 9. Izvještaja.

Utrošeni rezervni dijelovi iskazani su 77.371 KM, u odnosu na prethodnu godinu u kojoj su iznosili 101.793 KM, manji su za 24 %. Ovi troškovi se odnose na troškove rezervnih dijelova za teretna vozila i radne strojeve.

Otpis sitnog inventara i auto guma iskazani su 45.065 KM, u odnosu na prethodnu godinu u kojoj su iznosili 47.079 KM, manji su za 4 %. U okviru ovih troškova, na otpis auto guma i HTZ opreme odnosi se 35.968 KM, a preostalih 9.097 KM čini otpis sitnog inventara i ambalaže.

7.2.1.2 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih primanja uposlenih iskazani su 5.519.658 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 41.136 KM ili 2 %.

Struktura ovih troškova daje se u slijedećoj tabeli:

	01.01.-31.12.2014.	01.01.-31.12.2013.
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.306.494	2.347.628
Troškovi plaća i naknada uposlenih	1.651.995	1.698.599
Troškovi ost.primanja, naknada i prava uposlenih	576.662	594.085
Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama	77.837	54.944

Troškovi plaća i naknada uposlenih iskazani su 1.651.995 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 46.604 KM ili 3 %.

Za V.D. direktora Društva obračun plaća se vrši na osnovu potpisanog ugovora koji su potpisani od strane Nadzornog odbora. Mjesečna plaća direktoru je utvrđena u iznosu od 4,3 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH u predhodna tri mjeseca.

Zaposleniku pripada plaća u skladu sa Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu Društva. Obračun plaća i naknada vrši se u skladu sa Pravilnikom o radu Društva, te pojedinačnim ugovorima o radu uposlenika. Osnovica za obračun plaća (bruto) uposlenika utvrđena je u iznosu od 285 KM. Najveća mjesečna plaća u 2014. godini isplaćena je u neto iznosu od 4. 400 KM, a najniža u iznosu od 406 KM. Prosječna neto plaća u Društvu u 2014. godini iznosila je 636 KM.

Pravilnikom o radu nije utvrđeno da li Uprava preduzeća donosi rješenja o uvećanju ili umanjenu osnovne plaće, kao i u kojem iznosu i na osnovu čega se zaposleniku uvećava osnovna plaća, ali u revidiranoj godini vršeno je uvećanje osnovne plaće na način da su uz osnovni koeficijent obračunava i dodatak na plaću u rasponu od 5% -7%.

U okviru navedenih troškova iskazani su i troškovi naknade plaće za vrijeme bolovanja 45.388 KM, naknade za vrijeme državnih i vjerskih praznika 19.984 KM te naknade plaće za plaćeno odsustvo 111 KM.

Troškovi službenih putovanja zaposlenih, ostalih primanja i naknada uposlenih iskazani su 576.662 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 3 %. U okviru istih, najznačajnije su naknade za ishranu u toku rada (topli obrok) u iznosu od 380.529 KM, naknade za prevoz na posao i sa posla (vozne karte) u iznosu od 90.068 KM i naknade dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu 80.684 KM.

Naknada za topli obrok isplaćivana je na osnovu Odluke V:D. Direktora o visini naknade za ishranu u toku rada za 2014. godinu. Visinu naknade za ishranu u toku rada utvrđena je u iznosu od 2% prosječne neto plaće u FBiH.

Naknada za prevoz na posao i sa posla isplaćuje se, u skladu sa Odlukom V.D. Direktora, jednom mjesečno u novčanom iznosu u visini cijene Javnog gradskog prevoza podjeljenog u tri zone.

Ostale troškove iskazane na ovoj poziciji čine troškovi: otpremnine za odlazak u penziju 12.621 KM, pomoći i naknade troškova sahrana 9.950 KM, ostale isplate troškova naknada i materijalnih prava zaposlenih, kotizacije za seminare, stručno usavršavanje 2.810 KM.

Troškovi naknada članovima odbora, komisija i ostalim fizičkim osobama iskazani su 77.837 KM, u odnosu na prethodnu godinu kada su isti iznosili 54.944 KM veći su za 42 %. Na ovoj poziciji evidentirani su troškovi naknada organima upravljanja, i to: članovima Nadzornog odbora u iznosu od 7.375 KM, Odbora za reviziju 26.740 KM i članovima Skupštine 736 KM, troškovi naknada članovima komisija 2.823 KM i troškovi ostalih naknada članovima odbora, komisija i sl. 13.986 KM, troškovi naknada po osnovu ugovora o djelu 11.326 i troškovi naknada po osnovu ugovora o povremenim i privremenim poslovima 14.852 KM.

Troškovi naknada članovima Nadzornih odbora i Odbora za reviziju isplaćivane su u skladu sa Ugovorom. Ugovorom je definisana visina naknada: za predsjednika Nadzornog odbora u visini od 60% od iznosa dvije prosječne isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom ostvarene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Zavoda za statistiku, a članovima 80% od iznosa mjesečne naknade za predsjednika Nadzornog odbora. Privremeni nadzorni odbor je imenovan na period od tri mjeseca i istom je obračunata naknada za navedeni period.

Predsjedniku i članovima Odbora za reviziju isplaćivana je mjesečna naknada u iznosu od 70% od utvrđene mjesečne naknade Predsjedniku Nadzornog Odbora odnosno članovima Nadzornog odbora. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je tokom 2014. godine Odbor za reviziju održao pet sjednica, a predsjedniku i članovima Odbora obračunavana je mjesečna naknada tokom cijele godine u ukupnom iznosu 26.740 KM.

Na poziciji troškova ostalih naknada članovima odbora i komisija iskazane su naknade Direktor u interne revizije u skladu sa Ugovorom u visini mjesečne naknade od 1.165 KM (neto).

7.2.1.3 Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 1.007.025 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.158.191 KM ili 53 %. U okviru ove pozicije najznačajnije su usluge u građevinarstvu (troškovi kooperanata) u iznosu od 791.862 KM, usluge tekućeg održavanja 52.237 KM, usluge drugih u zimskom održavanju puteva 32.758 KM, transportne usluge- prevoz građevinskog materijala i prevoz soli 31.108 KM, troškovi registracije vozila 30.374 KM, usluge dorade, izrade i popravke učinka 24.984 KM, zakupnine nekretnina 19.372 KM.

Troškovi kooperanata čine 79 % ukupnih troškova proizvodnih usluga. Ove troškove čine usluge održavanja cesta od strane drugih pravnih osoba, angažiranih u skladu sa zaključenim ugovorima, na osnovu ranije saradnje za obavljanje poslova. Ugovori sa kooperantima i dalje se zaključuju bez prethodno provedenih postupaka i procedura propisanih Zakonom o javnim nabavama i njegovim provedbenim aktima.

Troškovi održavanja u najvećem dijelu čine usluge tekućeg održavanja opreme i strojeva, troškovi usluga održavanja osobnih vozila, vulkanizerske usluge, te ostale servisne usluge. Ni izbor dobavljača za usluge tekućeg održavanja nije izvršen u skladu sa važećim propisima o javnim nabavama.

7.2.1.4 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su 357.188 KM, i isti su na nivou prošlogodišnjih. Amortizacija se obračunava linearnom metodom za svako pojedinačno sredstvo, na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe i po utvrđenim stopama, a za sredstva koja se koriste u proizvodnji primjenjuje se funkcionalni metod.

U okviru ovih troškova, najveći dio u iznosu od 215.558 KM odnosi se na amortizaciju postrojenja i opreme (najveći dio donirana sredstava od Vlade Japana sredstva), amortizaciju transportnih sredstava 82.375 KM, amortizaciju građevinskih objekata 39.154 KM i preostalih 20.082 KM odnosi se na amortizaciju nematerijalnih sredstava, alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja.

7.2.1.5 Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su 243.790 KM, i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 88.936 KM ili 27 %. U okviru ovih troškova najznačajniji su troškovi premija osiguranja u iznosu od 60.631 KM, troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina u iznosu od 56.586 KM, troškovi platnog prometa 46.192 KM, troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga u iznosu od 23.294 KM, troškovi komunalnih, revizorskih, advokatskih, notarskih i sl. usluga 18.902 KM, troškovi oglašavanja 18.274 KM, članarine privrednim komorama 11.524 KM i troškovi reprezentacije 8.388 KM.

7.2.2 Financijski rashodi

Financijski rashodi iskazani su 40.895 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 47 %. Najveći dio istih, odnosi se na rashode kamata po kreditima od Vakufske banke d.d. Sarajevo.

7.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su 68.709 KM, u odnosu na prethodnu godinu veći su 57.869 KM ili 534%. Najveći dio ovih rashoda u iznosu od 22.868 KM odnosi se na gubitke od otuđenje transportnih sredstava, rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa od ostalih potraživanja 18.419 KM, troškovi sudskih i drugih sporova – kazne 16.197 KM i gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja, opreme i ostalih nematerijalnih sredstava 11.223 KM.

7.2.4 Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika

Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika iskazani su 14.674 KM, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 98.082 KM ili 87% i isti se odnose na usaglašavanje stanja i konstatovane ispravke iz ranijih godina.

U cilju racionalizacije i smanjenja troškova, preispitati potrebu angažiranja kooperanata.

7.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2014. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat (dobit) u iznosu od 141 KM. Od strane Skupštine Društva 16.06.2015. godine donesena je Odluka o raspodjeli dobiti za 2014. godinu u kojoj je navedeno da se ostvarena dobit u iznosu od 141 KM, nakon oporezivanja, do daljnjeg iskazuje kao neraspoređena.

Međutim, provedenom revizijom utvrdili smo da iskazani finansijski rezultat nije realno utvrđen. Ako se iskazani troškovi poslovanja za 2014. godinu uvećaju samo za:

- zastarjela i nenaplativa potraživanja u iznosu od 753.826 KM koja treba ispraviti na teret rashoda
- rezervisanja za izvršno sudsko rješenje u iznosu od 237.720 KM, finansijski rezultat bi bio negativan (gubitak) u iznosu od 991.405 KM.

8. Stalna i tekuća sredstva, kapitali obaveze

8.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Stalna sredstva i dugoročni plasmani iskazani su u knjigovodstvenoj vrijednosti od 7.800.904 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 172.768 KM ili 2,17%. Nabavna vrijednost ove imovine iznosila je 18.838.748 KM, a ispravka vrijednosti 11.037.844 KM. Stopa otpisanosti iste je 58,59%.

Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa bila je slijedeća:

	31.12.2014.	31.12.2013.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	7.800.904	7.973.672
Nematerijalna sredstva	3.460	4.325
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.688.780	5.856.139
Investicijske nekretnine	1.901.700	1.901.700
Dugoročni finansijski plasmani	205.932	205.932

Nematerijalna sredstva čine softveri. Ova imovina početno se vrednuje po trošku ulaganja. Nakon početnog priznavanja vrednuju se po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja. Amortizacija ovih sredstava vrši se primjenom linearne metode otpisa tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja sredstva.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava. I ova imovina se iskazuje po trošku sticanja, odnosno, nabavke umanjenom za iznos amortizacije i akumuliranih gubitaka od umanjenja vrijednosti.

Struktura i promjene na ovoj imovini u 2014. godini daju se u slijedećoj tabeli:

Opis	Zemljišta	Građevinski Objekti	Postroj. i oprema	Alati, pog. i kan.nam.	Transp. Sredstva	Mat.sr. u pripremi i ostala	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nabavna vrijednost							
na dan 31.12.2013.	66.526	3.904.895	8.977.791	466.882	2.863.399	113.810	16.393.303
direktna povećanja u 2014.			48.928	664	196.378	34.487	280.457
prenos sa pripreme							
otuđenje i rashodovanje							
na dan 31.12.2014.	66.526	3.904.895	9.026.719	467.546	3.059.777	148.297	16.673.760
2 Akumulir.amortizacija						0	
na dan 31.12.2013.		1.885.734	6.407.267	294.445	1.949.718	0	10.537.164
amortizacija za 2014.		39.154	233.988	19.217	155.458		447.817
na dan 31.12.2014.		1.924.888	6.641.255	313.662	2.105.176	0	10.984.980
3 Neto knjigov.vrijednost							
na dan 31.12.2013.	66.526	2.019.162	2.570.523	172.438	913.681	113.810	5.856.140
na dan 31.12.2014.	66.526	1.980.007	2.385.464	153.884	954.601	148.297	5.688.780

U okviru ove grupe karakteristične su slijedeće pozicije:

- **Zemljišta** iskazana u vrijednosti od 66.526 KM, odnose se na zemljišta u Sarajevu, Blažuju, Visokom, Butmiru, Raštelici i Ivan Sedlu. Na ovoj poziciji u 2014. godini nije bilo promjena.
- **Građevinski objekti** iskazani su u neto vrijednosti od 1.980.007 KM (nabavne vrijednosti 3.904.895, ispravke vrijednosti 1.924.888 KM) a čine ih po nabavnoj vrijednosti: upravna zgrada 718.961 KM, putarske zgrade 319.720 KM, zgrada u Blažuju 2.374.140 KM, skladišta-hangari 58.879 KM, kontejneri 21.000 KM i ostali objekti (garaže, čuvarske kuće, nastrešnice za smještaj frakcije i sl.) 412.195 KM. Ni na ovoj poziciji u 2014. godini nije bilo promjena.
- **Postrojenja i oprema** iskazani su 2.385.464 KM (nabavne vrijednosti 9.026.719 KM; ispravke vrijednosti 6.641.255 KM) u najvećem dijelu, u iznosu od 3.159.179 KM odnose se na građevinske mašine i opremu iz donacije Japana. Ostalu imovinu na ovoj poziciji po nabavnoj vrijednosti čine: postrojenja za proizvodnju asfalta 3.035.275 KM, građevinske mašine (teške i lake) 977.019 KM, posipači 794.303 KM, laboratorijska oprema 243.818 KM, oprema za iscrtavanje linija 244.091 KM, valjci 188.411 KM, noževi i iskopne kašike 139.313 KM, trafostanice 20.208 KM, uredska i informatička oprema 101.962 KM i ostala oprema 123.140 KM.
Povećanje u 2014. godini u iznosu od 48.928 KM najvećim dijelom se odnosi se na nabavke posipača 26.676 KM, noževa za snijeg 10.850 KM, video nadzora 1.162 KM i agregata 1.860 KM. **Navedene nabavke izvršene su bez procedura predviđenih Zakonom o javnim nabavkama.**
- **Alati, pogonski i kancelarijski namještaj** iskazani su 153.884 KM (nabavne vrijednosti 467.546 KM; ispravke vrijednosti 313.662 KM) i najvećim dijelom se odnose na pokretnu radiostanicu nabavne vrijednosti 322.677 KM koja je dobivena iz donacije Japana. Ostala sredstva na ovoj poziciji po nabavnoj vrijednosti su specijalni alati – priključne mašine

88.500 KM, kancelarijski namještaj 48.313 i ostala oprema 8.056 KM. Povećanje u iznosu od 664 KM odnosi se na nabavku kancelarijskih stolica, televizora i usisivača.

- **Transportna sredstva** iskazana su 954.601 KM (nabavne vrijednosti 2.936.479 KM; ispravke vrijednosti 1.981.878 KM). Ova sredstva čine teretna vozila iz donacije Japana nabavne vrijednosti od 1.298.043 KM, teretna i vučna vozila nabavljena iz vlastitih sredstava u vrijednosti od 1.344.443 KM i putnički automobili u vrijednosti od 220.913 KM. Povećanje u iznosu od 196.378 KM najvećim dijelom od 141.163 KM odnosi se na nabavku polovnih teretnih vozila (kamion, caddy, čistilica za ulice i transporter).
- **Materijalna sredstva u pripremi** u iznosu od 148.297 KM odnose se na ulaganja u asfaltnu bazu u Misoči 29.094 KM, hangara na Ivan Sedlu u iznosu od 84.716 KM, i izgradnju nastrešnice za halu u Blažuju 34.487 KM. Potrebno je istaći da je iskazano stanje na poziciji izgradnje asfaltne baze i hangara isto kao i na početku godine te da su ove investicije započete još u 2011. godini, ali do okončanja revizije iste nisu okončane niti su tehnički primljene i stavljene u upotrebu.
- **Investicijske nekretnine** iskazane su 1.901.700 KM, a odnose se na vrijednost zemljišta iskazanu po procjeni sudskog vještaka. Naime, Društvo je 14.12.2006. godine donijelo Odluku o reklasifikaciji nekretnina kojom je zemljište reklasifikovano kao investicijske nekretnine namijenjeno ostvarivanju prihoda po osnovu kapitalnog povećanja vrijednosti. Na osnovu donesene odluke u 2007. godini Društvo je angažovalo sudskog vještaka da izvrši procjenu vrijednosti zemljišta u Donjem Butmiru kako bi se knjigovodstvena vrijednost uskladila sa tržišnom - fer vrijednosti. Procjenom vještaka vrijednost zemljišta uvećana je za 1.308.586 KM. Društvo je za procijenjenu vrijednost imovine povećalo investicijske nekretnine i prihode tekuće godine umjesto da poveća vrijednost zemljišta i vrijednost kapitala - revalorizacije rezerve jer se radi o imovini koja **nije mogla biti reklasifikovana kao investicijska nekretnina jer ne ispunjava uslove iz MRS 40 - Ulaganja u nekretnine**. Naime tačkom 5. navedenog standarda jasno i nedvosmisleno se navodi da ulaganje u nekretnine je nekretnina koju vlasnik ili najmoprimac u finansijskom najmu drži kako bi ostvario prihode od najma ili radi porasta njene tržišne vrijednosti ili oboje, a ne radi: njenog korištenja u proizvodnji ili nabavci dobara ili usluga ili u administrativne svrhe; ili prodaje u sklopu redovnog poslovanja. Na isti način Društvo je 2011. godine izvršilo procjenu vrijednosti zemljišta u Plandištu. Naime, angažiran je sudski vještak koji je izvršio procjenu navedene nekretnine i utvrdio da je procijenjena vrijednost imovine povećana za 349.007 KM. Društvo je na isti način evidentiralo efekte procjene tj. povećalo vrijednost investicijskih nekretnina i prihode tekućeg perioda umjesto da poveća vrijednost zemljišta i vrijednost kapitala - revalorizacije rezerve. Na osnovu naprijed navedenog Društvo je u 2007. a i u 2011. godini neosnovano povećalo prihode u ukupnom iznosu za 1.657.593 KM, a time i finansijski rezultat što se odrazilo na visinu i strukturu kapitala na dan 31.12.2014. godine.

Ostali dugoročni finansijski plasmani iskazani 205.932 KM, odnose se na osnivačka ulaganja u Društvo za proizvodnju građevinskog materijala Misoča d.o.o. Ilijaš u iznosu od 197.588 KM i osnivački kapital u Holding putevi BiH d.o.o. Sarajevo u iznosu od 8.433 KM. Prema saznanjima, Društvo za proizvodnju građevinskog materijala Misoča d.o.o. Ilijaš već duži period posluje sa gubitkom iznad visine kapitala i njegovi računi su blokirani. Iako je Društvo upoznato sa ovim problemom, nije izvršilo procjenu iskazanog udjela u ovom preduzeću odnosno nije procjenjivalo da li postoji bilo kakav pokazatelj da je vrijednost udjela umanjena u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 36 Umanjenje vrijednosti sredstava.

Amortizacija

Računovodstvenim politikama definisano je da se amortizacija materijalnih sredstava otpisuju (amortizuju) na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe, odnosno, na osnovu procjene pritanja ekonomskih koristi od korištenja i upotrebe stalnih sredstava.

Međutim, Društvo nije vršilo procjenu vijeka upotrebe materijalne imovine već se obračun amortizacije vršio linearnom metodom otpisa po stopama nižim od porezno dopustivih u skladu sa Odlukom V.D. direktora Društva od 25.12.2013. godine. Vijek korištenja stalnih sredstava je znatno je produžen naprimjer: laboratorijska oprema 50 godina, mašine za crtanje linija 30 godina, bageri - rovokopači sa 30 godina, utovarivači sa 33 godina, drobilna postrojenja 33 godine, vozila za čišćenje ulica 25 godina, posipači 30 godina, kamiona 30 godina, itd. Na osnovu naprijed navedenog revizorski tim ne može potvrditi opravdanost načina obračuna amortizacije pogotovo imajući u vidu da je preporuka Japanske Vlade da se oprema dobivena iz donacije amortizira za 10 godina. Na osnovu navedenog nismo mogli kvantificirati efekte primjene smanjenih stopa amortizacije, a samim tim ne može se ni kvantificirati koliko su troškovi podcijenjeni, a finansijski rezultat precijenjen u revidiranoj godini. Naime, smanjene stope amortizacije odnosno znatno produžen vijek upotrebe primjenjuje se još od 2005. godine.

U narednoj tablici daje se pregled procijenjenog vijeka upotrebe i stope otpisa karakterističnih sredstava:

Sredstvo/Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
-Nematerijalna sredstva	10	10,00
- Građevinski objekti	67-100	1-1,5
- Informatička oprema (procesori, monitori, printeri..)	10	10,00
- Ostala uredska oprema	10	10,00
-Asfaltna baza	33,33	3,00
-Oprema u građevinarstvu	10	10,00
- Bageri – rovokopači	30	3,33
- Utovarivači	33	3,33
- Laboratorija	50	2,00
- Valjci vibracioni	30	3,33
- Kamioni	30	3,33
-Putnička vozila	27	3,75
-Ophodarska vozila	30	3,33
- Priključni uređaji za održ.(plugovi, posipači soli, rezači...)	30	3,33

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa, kao ni na datume prethodnih bilansa, nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadne vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, a u vezi sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 – Nematerijalna stalna sredstva.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo raspolaže podacima o ukupnom broju nekretnina na koje se odnosi imovinsko - pravna problematika, odnosno koliko je građevinskih objekata sa zemljištem u vlasništvu Društva; koliko je građevinskih objekata na kojima nisu riješeni imovinsko - pravni odnosi te su pokrenuti postupci za rješavanje prava vlasništva kod nadležnih organa. Od ukupnog broja građevinskih objekata sa zemljištem Društvo nad samo 2 objekata ima pravo vlasništva 1/1, dok na najvećem broju imovine ima pravo raspolaganja, a za pojedinu imovinu u zemljišnim knjigama u posjedovnom listu upisana je državna svojina.

Hipoteke i založno pravo

Društvo je radi obezbjeđenja kredita kod Vakufske banke u iznosu od 2.300.000 KM od 15.04.2010. godine dalo u zalog 9 radnih mašina procjenjene vrijednosti 870.000 KM, 1 nekretninu procijenjene vrijednosti 2.265.450 KM i zemljište procijenjene vrijednosti 831.600 KM.

Popis imovine, potraživanja, kapitala i obaveza

Direktor Društva je Odlukom od 26.12.2014. godine imenovao Centralnu popisnu komisiju na nivou Društva i istom Odlukom su formirane i pojedinačne komisije za popis :

Centralna popisna komisija za popis sačinila je 21.01.2015. godine Izvještaj o redovnom godišnjem popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2014. godine. U prilogu Izvještaja o redovnom godišnjem popisu sredstava i izvora sredstava su pregledi stanja imovine i obaveza (popisne liste) i pregledi stavki za otpis stalnih sredstava. Konstatovane razlike evidentirane su u finansijskim izvještajima Društva za 2014. godinu. Izvještaj o popisu nije odobren od strane Nadzornog odbora obzirom da Društvo od 22.01.2015. godine nema Nadzornog odbora.

U skladu sa tačkom 60. MRS 40 – Ulaganja u nekretnine, izvršiti prenos investicijske nekretnine mjerene po fer vrijednosti na nekretninu koju koristi vlasnik na datum prenosa;

Potrebno je izvršiti procjenu preostalog vijeka upotrebe materijalnih sredstava i na osnovu toga utvrditi adekvatne stope amortizacije;

Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva i ulaganja u druga pravna lica umanjena i procjenu nadoknadive vrijednosti takva sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 Umanjenje imovine;

Potrebno je intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu, procjeni i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.

8.2 Tekuća sredstva

8.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilance iskazane su slijedeće zalihe:

	31.12.2014.	31.12.2013.
ZALIHE I SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI	225.890	658.733
Zalihe sirovina i materijala	113.297	533.718
Rezervni djelovi	112.593	125.015

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazane su u finansijskim izvještajima 225.890 KM (nabavne vrijednosti 563.498 KM; ispravke vrijednosti 337.665 KM). Iste čine zalihe sirovina i materijala u vlastitom skladištu 113.297 KM, rezervni dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje 112.593 KM, sitan inventar u skladištu 44.168 KM. Ispravka vrijednosti najvećim dijelom odnosi se na ispravku vrijednosti auto guma u vrijednosti 226.665 KM, ispravku vrijednosti HTZ opreme 61.416 KM i ispravku vrijednosti sitnog inventara u upotrebi 44.168 KM.

8.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31.12.2014. godine iskazani su u slijedećim iznosima::

	31.12.2014.	31.12.2013.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	7.875	11.166
Transakcijski računi – domaća valuta	7.476	9.769
Transakcijski računi – strana valuta	149	149
Blagajna	250	1.248

Gotovina i ekvivalenti gotovine odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajnama. Tokom revizije prezentirani su nam kartoni deponovanih potpisa u poslovnim bankama, osoba ovlaštenih za potpisivanje i raspolaganje sredstvima kod poslovnih banaka.

Društvo ima otvorene transakcijske račune kod „UniCredit Bank“ d.d. Mostar i „Vakufska banka“ d.d. Sarajevo i BBI banka d.d. Sarajevo.

Blagajna se vodi u sjedištu Društva putem koje su vršene isplate: dnevnica i troškova službenih putovanja i ostale isplate koje su nastale kao rezultat poslovanja. Provedenom revizijom je utvrđeno da se ne vrši kontrola i ovjera računa koji se pravdaju kroz blagajnu, a koja je osnov za knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena.

Sve isplate preko blagajne vršiti na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije kontrolisane i ovjerene od strane odgovorne osobe.

8.2.3 Kratkoročna potraživanja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	31.12.2014.	31.12.2013.
KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	2.355.727	2.093.212
Potraživanja od prodaje – kupci u zemlji	2.105.523	1.851.443
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	33.144	23.132
Druga kratkoročna potraživanja	217.060	217.935
Potraživanja za PDV	0	702

Kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu od 2.355.727 KM u odnosu na prethodnu godinu veća su za 262.515 ili 12,54 %.

Potraživanja od kupaca za pružene usluge u zemlji iskazana su 2.105.523 KM, i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 254.080 KM ili 13,72 %. Najznačajnija su potraživanja od JP „Autoceste FBiH 497.267 KM, Strabag d.o.o 329.250 KM, JP „Ceste Federacije BiH“ 192.157 KM, Euro Asphalt d.o.o. 172.794 KM općina Vareš 157.088 KM, općina Novi Grad 107.498 KM i općina Centar 77.781 KM.

Pravilnikom o računovodstvenim politikama, potraživanja od prodaje i druga potraživanja iz poslovnih odnosa priznaju se po nominalnoj vrijednosti (obračunska osnova). Najmanje na dan svakog bilansa stanja vrši se procjena naplativosti potraživanja, pri čemu se u obzir uzimaju sljedeći faktori: likvidnost i solventnost partnera, povijest otplaćivanja obaveza, ekonomski trendovi u datom području i sniženje kreditnog rejtinga dužnika. Otpis potraživanja se vrši na teret rashoda, a prag značajnosti za potraživanja je 2.000 KM. Pravilnikom nije definisano kada se potraživanja knjiže se na sumnjiva i sporna potraživanja odnosno kada se vrši otpis potraživanja na teret rashoda poslovanja.

Prema prezentiranim podacima, ročnost iskazanih potraživanja od kupaca na dan 31.12.2014. godine je sljedeća:

do 29 dana	od 30 do 89	od 90 do 179	od 180 do 359	preko 360	Ukupno
826.971	282.453	89.606	329.881	576.612	2.105.523

Na osnovu naprijed navedene ročne strukture potraživanja od kupaca vidi se da od ukupno iskazanih potraživanja 576.612 KM ili 27,38 % čine potraživanja starija od godinu dana od kojih su neka starija i više godina. Za navedena potraživanja Društvo nije vršilo vrijednosna usklađivanja zastarijelih potraživanja, odnosno nije vršilo ispravku vrijednosti na teret rashoda, što je bila obaveza u skladu sa paragrafom 33. 37. i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, a u vezi sa paragrafom 18. MRS 18 – Prihodi iz razloga što potraživanja starija od godinu dana ne knjiži na poziciji ispravke vrijednosti i na teret rashoda. Navedeno je imalo za posljedicu da su rashodi podcijenjeni za 576.612 KM, a sredstva (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos.

Na poziciji **sumnjivih i spornih potraživanja** iskazana su potraživanja od 33.144 KM i odnose se na potraživanja starija od više godinu za koje nisu pokrenuti sudski postupci niti su poduzimane druge zakonske mogućnosti radi naplate istih. U toku godine sa ove pozicije su iskniženja potraživanja u iznosu od 18.418 KM na teret ostalih rashoda zbog nenaplativosti a radi se potraživanjima koja su starija od 5 godina. S druge strane, Društvo je pokrenulo sudske postupke radi naplate potraživanja u ukupnom iznosu od 152.682 KM i ista su iskazana na redovnim potraživanjima već više godina.

Struktura **ostalih kratkoročnih potraživanja** iskazana je u sljedećoj tabeli:

	31.12.2014.	31.12.2013.
Ostala kratkoročna potraživanja	217.060	216.935
Potraživanja od zaposlenih	7.413	7.288
Potraživanja za više plaćene poreze	40.382	40.382
Ostala nespomenuta kratkoročna potraživanja	177.214	177.214
Ispravka vrijednosti ostalih kratkor.potraživanja	(7.949)	(7.949)

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su 217.060 KM i na nivou su prošlogodišnjih, a odnose se na potraživanja koja se već godinama vode u poslovnim knjigama Društva. Najznačajniji iznos od 177.214 KM iskazan je na poziciji Ostala kratkoročna potraživanja, a odnosi se na potraživanja od

Pakistana po osnovu nastalih troškova ugovorenih radova u Pakistanu koji su prekinuti. Društvo je zajedno sa firmama BBM Sarajevo i BBM Vareš sklopilo 2007. godine ugovore o zajedničkom izvođenju navedenih radova. Dana 18.06.2009. godine po osnovu potraživanja od Pakistana naplaćena je garancija 361.553 KM. Ova sredstva su raspoređena prema „Zapisniku komisije o visini pojedinačnih ulaganja osnivača kompanije Sarajevoputevi&BBM i rasporedu priliva iz Pakistana“ od 22.07.2009. godine na način da je iznos od 86.674 KM prenesen BBM Sarajevo, a iznos od 14.246 KM BBM Vareš, a za ostatak sredstava u iznosu od 260.408 KM smanjena su potraživanja od Pakistana. Izvršeni prenos pristiglih sredstava naprijed navedenim firmama, Društvo je računovodstveno evidentiralo kao izmirenu obavezu, a da prije toga nije bila iskazana takva obaveza, zbog čega je na istim iskazan kao pretplata. Obzirom da su iskazana potraživanja od Pakistana prema izjavi odgovornih osoba upitna, Društvo je trebalo izvršiti procjenu naplativosti potraživanja u skladu sa **paragrafom 33., 37., i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i ista preknjižiti na ispravku vrijednosti potraživanja na teret rashoda.**

Potraživanja za više plaćene poreze iskazana u iznosu od 40.382 KM, odnose se na više plaćeni porez na dobit iz ranijeg perioda.

Finansijske izvještaje sačiniti u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, paragraf 33., 37., i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.

8.3 Obaveze

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazane su obaveze u iznosu od 4.057.816 KM i iste su u odnosu na prethodnu godinu veće za 327.747 KM ili 7 %. Struktura iskazanih obaveza je slijedeća:

	31.12.2014.	31.12.2013.
OBAVEZE	4.057.816	4.385.563
Dugoročne obaveze	4.426	37.490
-Dugoročni kredit	-	22.727
- Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	4.426	14.763
Kratkoročne obaveze	4.053.390	4.348.073
- Kratkoročne finansijske obaveze	455.539	583.704
- Obaveze iz poslovanja	2.726.756	2.937.964
- Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	491.056	447.986
- Druge obaveze	50.333	84.023
- Obaveze za PDV	261.084	232.531
- Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	56.770	51.400
- Obaveze za porez na dobit	11.852	10.462

U okviru iskazanih obaveza učešće dugoročnih obaveza i rezerviranja iznosi 0,11%, a kratkoročnih 99,89 %.

8.3.1 Dugoročne obaveze i rezerviranja

Dugoročne obaveze u iznosu od 4.426 KM predstavljaju preostale obaveze po osnovu finansijskog lizinga zaključenog sa „VB Lizing“ d.o.o. Sarajevo, putem kojeg je nabavljeno dva vozila.

8.3.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze iskazane su 4.053.390 KM, u odnosu na prethodnu godinu manje su za 7%. Iste čine: kratkoročne finansijske obaveze po osnovu revolving kredita 299.600 KM, kratkoročni finansijski kredit 100.000 KM, kratkoročni dio dugoročnog kredita iz 2012. godine 45.455 KM, kratkoročne finansijske obaveze po osnovu lizinga 10.484 KM, primljene avanse 227.237 KM, obaveze prema dobavljačima 2.499.518 KM, obaveze po osnovu plaća iz prethodnog perioda 166.784, obaveze za naknade troškova službenih putovanja, toplog obroka i prevoza na posao 211.875 KM, obaveze za naknade članovima Nadzornog odbora, naknade za direktora interne revizije, obaveze za rad u

komisijama i obaveze za poreze i doprinose navedenim članovima 50.333 KM, obaveze za PDV 261.083 KM, obaveze za porez na dobit 11.853 KM, obaveze za članarine privrednim komorama i naknade za korištenje šuma 56.771 KM.

-Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su 455.539 KM i čini ih: kratkoročni revolving kredite „Vakufske banke“ d.d. Sarajevo 299.600 KM (ugovor od 21.05.2014 godine 300.000 KM) namijenjen za obrtna sredstva na period od 12 mjeseci, kratkoročni finansijski kredit „Vakufske banke“ d.d. Sarajevo 100.000 KM (ugovor od 20.11.2014. godine) namijenjen za održavanje tekuće likvidnosti na period od 4 mjeseca (kreditu su obezbijeđeni založnim pravom po okvirnom ugovoru od 15.04.2010. godine-hipoteka nad nekretninom u Blažuju), kratkoročni dio dugoročnih kredita prema „Vakufska banka“ d.d. Sarajevo po osnovu Ugovora o dugoročnom kreditu za stalna sredstva i plasmane 45.455 KM (ugovor od 18.01.2012. godine) i kratkoročni dio dugoročnih finansijskih obaveza po finansijskom lizingu 10.484 KM.

-Obaveze iz poslovanja iskazane su 2.726.756 KM, u odnosu na prethodnu godinu manje su za 7 %. Najveći dio istih odnosi se na obaveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 2.499.519 KM. U okviru obaveza prema dobavljačima iskazane su pretplate u iznosu od 100.921 KM koje se odnose na iskazani dugovni saldo dobavljača BBM-Vareš d.o.o u iznosu od 14.247 KM i BBM d.o.o. Sarajevo 86.674 KM. Nastale pretplate iskazane su još od 2009. godine po osnovu sklopljenih ugovora o zajedničkom izvođenju radova u Pakistanu sa navedenim firmama. Naime, Društvo je 18.06.2009. godine po ovom projektu naplatilo 361.553 KM, nakon čega je sa firmama BBM Vareš i BBM Sarajevo sačinilo 22.07.2009. godine Zapisnik o visini pojedinačnih ulaganja osnivača zajedničke kompanije Sarajevoputevi & BBM i rasporedu priliva iz Pakistana. U Zapisniku su konstatovani nastali troškovi za navedeni Projekat svih učesnika u poslu i sačinjena je rekapitulacija u kojoj je navedeno koliko Društvo mora od dobivenih sredstava uplatiti na račune ostalih učesnika u projektu. Društvo je izvršilo prenos u skladu sa ovim Zapisnikom i isto knjigovodstveno evidentiralo kao izmirenu obavezu, što je kao rezultat imalo iskazanu pretplatu na ovim dobavljačima. Smatramo da Društvo nije pravilno knjigovodstveno iskazalo prenos ovih sredstava obzirom da se ne radi o izmirenju stvorenih obaveza nego o rasporedu naplaćenih sredstava po projektu Pakistan. Za navedeno je pokrenut sudski postupak.

-Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih u iznosu od 491.056 KM odnose se na obaveze za neto plaće i naknade plaća, sa pripadajućim porezom i doprinosima, topli obrok, naknade troškova službenih putovanja, naknade za prevoz na posao i sa posla za novembar i decembar 2014. godine. Navedene obaveze izmirene su u tekućoj godini.

-Druge obaveze u iznosu 50.333 KM odnose se na obaveze za obustavljene neto zarade, ostale obračunate, a neuplaćene propisane naknade, neisplaćene naknade članovima Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i po osnovu komisija, i iste se odnose se na obaveze iz prethodnih godina.

Preispitati osnovanost iskazanih pretplata na dobavljačima u iznosu od 100.921 KM i u skladu s tim izvršiti pravilno knjigovodstveno evidentiranje.

Ne stvarati obaveze bez prethodno provedenih postupaka i procedura propisanih Zakonom o javnim nabavama.

8.4 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa slijedećom strukturom:

	31.12.2014.	31.12.2013.
KAPITAL	6.332.580	6.332.439
Dionički kapital	6.041.500	6.332.500
Zakonske rezerve	239.527	239.527
Neraspoređena dobit ranijih godina	51.412	51.340
Tekuća dobit	141	72

Dionički kapital iskazan u iznosu od 6. 041.500 KM, podijeljen je na 483.320 redovnih (običnih) dionica, nominalne vrijednosti jedne dionice 12,50 KM. U strukturi osnovnog kapitala, državni kapital

čini 77,32 %, a preostalih 22,68 % se odnosi na privatizirani kapital. Državni kapital je u vlasništvu Federacije BiH, a privatizirani u vlasništvu 9 dioničara, pravnih i fizičkih osoba. Ovlaštenja i obaveze vlasnika državnog kapitala, shodno Uredbi o vršenju ovlaštenja organa Federacije Bosne i Hercegovine u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala vrši Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, kao resorno ministarstvo.

Zakonske rezerve su iskazane u iznosu od 239.527 KM.

Neraspoređena dobit iskazana je 51.553 KM i čini je dobit iz prethodnih perioda 51.412 KM i neraspoređena dobit izvještajne godine 141 KM. Od strane Skupštine Društva 16.06.2015. godine donesena je Odluka o raspodjeli dobiti za 2014. godinu u kojoj je navedeno da se ostvarena dobit u iznosu od 141 KM, nakon oporezivanja, do daljnjeg iskazuje kao neraspoređena.

8.5 Sudski sporovi

Prema podacima nadležnog Sektora za pravne i opće poslove, na datum bilansa protiv Društva pokrenuta su 24 sudska spora od strane fizičkih i pravnih lica u najvećem dijelu radi naknade štete. Najveća tužba u iznosu od 237.720 KM pokrenuta je od strane BBM d.o.o. Vareš po kojoj je Presudom Općinskog suda u Sarajevu od 04.02.2014. godine naloženo Društvu da tužitelju na ime duga isplati iznos od 236.834 KM, uvećano za zakonsku kamatu i troškove postupka. Po ovom osnovu Društvo je podnijelo žalbu nadležnom sudu 05.03.2014. godine, a do okončanja revizije postupak nije završen. **Društvo u poslovnim knjigama nije iskazalo obaveze po osnovu presude suda niti je izvršilo rezervisanja na teret troškova u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom MRS 37- Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kojim je definisana obaveza rezervisanja kada postoji sadašnja obaveza (zakonska ili izvedena) kao posljedica prošlog događaja; kada je vjerovatno da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi i kada se iznos obaveze može pouzdano procijeniti.**

Navedeno je imalo za posljedicu da su troškovi i obaveze podcijenjeni, a finansijski rezultat precijenjen za navedeni iznos.

Društvo je pokrenulo sedam tužbi u vrijednosti od 218.188 KM. Najveća tužba podnesana je protiv Općine Vareš u vrijednosti od 115.827 KM radi naplate duga. Značajna je tužba i protiv Asfaltgradnje d.o.o. u vrijednosti od 36.855 KM, protiv Preduzeća za puteve Mostar 25.717 KM i Jate Srebrenik u iznosu 19.764 KM.

Potrebno je vršiti rezervisanja dosljednom primjenom MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi na datum bilansa troškovi, obaveze i finansijski rezultat bili realno iskazani.

9. Javne nabavke

Plan javnih nabavki za 2014. godinu nije donesen već su samo Planom rada za 2014. godinu predviđene nabavke stalnih sredstava (teretna vozila, agregat, vibro ploča, viljuškari, računarska oprema, remont asfaltne baze) procijenjene vrijednosti 591.000 KM. Pravilnikom o javnim nabavkama Društva definisano je da postupak nabavke ne može početi prije nego što se donese Plan i program nabavke za tekuću godinu. Na osnovu donesenog Plana direktor donosi odluku o pokretanju postupka javne nabavke, kojom će se odrediti vrsta postupka dodjele javne nabavke, kriterij koji će se primjenjivati prilikom ocjene ponuda i imenovanje Komisije za nabavku. Pravilnikom je propisano da se obavještenja o javnoj nabavci kao i o dodjeli ugovora i otkazivanju nabavke objavljuju u „Službenom glasniku BiH“.

Međutim, Društvo u revidiranoj godini, kao ni prethodnih godina nije provodilo postupke nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i Pravilnikom o javnim nabavkama Društva. Postupak nabavke se provodio na osnovu Liste odobrenih dobavljača u kojoj su pobrojane najznačajnije vrste nabavki sa spiskom dobavljača sa kojima je Društvo do sada radilo. Postupak nabavke se vršio na način što su se za svaki postupak prikupljale tri ponude od dobavljača sa odobrene liste, te na osnovu

pristiglih ponuda biran je ponuđač koji je dostavio ponudu sa najnižom cijenom s kojim je sklopan ugovor, a kod nabavke goriva Društvo je u 2014. godini imalo sklopljene ugovore sa tri dobavljača.

U 2014. godini, Društvo je od 26 dobavljača u zemlji nabavilo roba i usluga u vrijednosti od 3.275.215 KM. Za navedene nabavke nisu provedene procedure i postupci propisani Zakonom o javnim nabavama i njegovim provedbenim aktima.

U postupku predmetne revizije utvrdili smo da je Društvo u 2014. godini nabavilo robe, naručilo radove i usluge od dobavljača od kojih su najznačajniji:

- „Hifa petrol“ d.o.o. u vrijednosti od 831.548 KM
- „Petrol BH“ d.o.o. u vrijednosti od 665.557 KM
- „MGBiH“ d.o.o. u vrijednosti od 296.518 KM, 72.834 KM, 260.152 KM i 63.828 KM
- „Buljan ceste“ d.o.o. u vrijednosti od 241.479 KM
- „E&P“ d.o.o. Zavidovići u vrijednosti od 185.108 KM
- „Solana“ d.d. Tuzla u vrijednosti od 152.473 KM
- „Sacom“ d.o.o. u vrijednosti od 149.387 KM
- „Ceste“ d.d. Mostar u vrijednosti od 128.920 KM
- „Sudel“ d.o.o. u vrijednosti od 71.809 KM
- „Džekos“ d.o.o. u vrijednosti od 49.903 KM
- „DTQ“ d.o.o. u vrijednosti od 27.594 KM
- „El tarik“ d.o.o. u vrijednosti od 27.275 KM
- „TBG“ d.o.o. u vrijednosti od 19.527 KM
- „Citarprodukt“ d.o.o. u vrijednosti od 17.620 KM.

Sa naprijed navedenim dobavljačima Društvo je, u 2014. godini vršilo nabavke na osnovu sklopljenih ugovora bez provedenih postupaka i procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama u BiH i njegovim provedbenim aktima.

Sve nabavke planirati godišnjim planom nabavki, a postupke nabavki provoditi uz dosljednu primjenu procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim aktima i internim aktom Društva.

10. Komentar

U ostavljenom roku „Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo očitovao se dopisom broj: 680/15 od 27.08.2015. godine na dostavljeni Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2014. godinu. U navedenom Komentaru „Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo je za određeni broj nalaza dalo obrazloženja i komentare bez dostavljanja dodatne dokumentacije koja bi uticala na izmjenu konstatovanih nalaza.

Dodatna obrazloženja na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2014. godinu data su u posebnom aktu, Pismu Upravi broj: 06-04/2/15, od 23.09.2015.godine

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Mira Pažin, dipl. oec

Vođa tima:

Belma Mušinović, dipl. oec

Član tima:

Marija Marković, dipl. oec

IV. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Društva za 2014. godinu, konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- 1. U skladu sa tačkom 60. MRS 40 – Ulaganja u nekretnine, izvršiti prenos investicijske nekretnine mjerene po fer vrijednosti na nekretninu koju koristi vlasnik na datum prenosa;*
- 2. Sve nabavke planirati godišnjim planom nabavki, a postupke nabavki provoditi uz dosljednu primjenu procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim aktima i internim aktom Društva;*
- 3. Finansijske izvještaje sačiniti u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, paragraf 33., 37., i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja;*
- 4. Potrebno je izvršiti procjenu preostalog vijeka upotrebe materijalnih sredstava i na osnovu toga utvrditi adekvatne stope amortizacije;*
- 5. Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva i ulaganja u druga pravna lica umanjena i procjenu nadoknadive vrijednosti takva sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 Umanjenje imovine;*
- 6. Potrebno je vršiti rezervisanja dosljednom primjenom MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi na datum bilansa troškovi, obaveze i finansijski rezultat bili realno iskazani;*
- 7. Osnivač Društva i Resorno ministarstvo dužni su aktivno se uključiti i poduzeti odgovarajuće mjere u prevazilaženju i rješavanju konstatovanih propusta i problema. U prvom redu imenovati Nadzorni odbor, riješiti status Uprave Društva, te osigurati uslove za funkcioniranje sistema internih kontrola;*
- 8. Planiranje poslovnih aktivnosti urediti internim aktima, te Plan poslovanja pripremati i donositi na realnim osnovama, a godišnje izvještaje o poslovanju sačinjavati uz obrazloženja i uporedni prikaz svih planiranih i ostvarenih pozicija;*
- 9. U cilju racionalizacije i smanjenja troškova, preispitati potrebu angažiranja kooperanata;*
- 10. Potrebno je intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu, procjeni i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova;*
- 11. Sve isplate preko blagajne vršiti na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije kontrolisane i ovjerene od strane odgovorne osobe;*
- 12. Preispitati osnovanost iskazanih pretplata na dobavljačima u iznosu od 100.921 KM i u skladu s tim izvršiti pravilno knjigovodstveno evidentiranje;*
- 13. Ne stvarati obaveze bez prethodno provedenih postupaka i procedura propisanih Zakonomo javnim nabavama.*